

The Atoning Love of Jesus Christ

By Elder Neil L. Andersen
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Jézus Krisztus engesztelő szeretete

Neil L. Andersen elder
a Tizenkét Apostol Kvórumából

October 2025 general conference

Healing and forgiveness are each found in their fulness in the atoning love of Jesus Christ.

I express my love for President Russell M. Nelson and my gratefulness for the remarkable influence he has had on each of us. And for all of us, I thank God for preserving and magnifying the noble life of President Dallin H. Oaks.

With each passing year, I feel greater love for our Savior, Jesus Christ, and for His merciful Atonement. His supreme sacrifice, securing victory over death and sin, is the most consequential contribution of all human history. Understanding His divine gift is for me an open-ended heavenly tutorial that will continue beyond the grave.

The powerful compassion of the Savior in forgiving sin and in healing the wounds caused by the sins of others is a most miraculous manifestation of the love of God.

My desire is to offer hope for those seeking forgiveness for very serious sins and to offer comfort to those seeking healing from the anguishing wounds caused by the serious sins of others.

Healing and forgiveness are each found in their fulness in the atoning love of Jesus Christ.

Faith in Jesus Christ

If you have committed serious sins and are in the process of repenting or have the desire to fully repent and feel the unspeakable joy of forgive-

A gyógyulás és a megbocsátás is megtalálható a maga teljességében Jézus Krisztus engesztelő szeretetében.

Szeretném kifejezni a szeretetemet Russell M. Nelson elnök iránt, valamint a hálámat azért a figyelemre méltó hatásért, amelyet ő mindegyikünkre gyakorolt. És mindannyiunk nevében köszönetet mondok Istennek, amiért megőrizte és felmagasztalta Dallin H. Oaks elnök nemes életét.

Az évek múlásával egyre nagyobb szeretetet érzek a Szabadítónk, Jézus Krisztus, valamint az Ő irgalmas engesztelése iránt. Az Ő legfőbb áldozata, amely biztosította a győzelmet a halál és a bűn felett, az emberiség történelmének a legjelentősebb hozzájárulása. Az Ő isteni ajándékának a megértése folyamatos mennyei oktatás számomra, mely a síron túl is folytatódni fog.

A Szabadító erőteljes könyörülete a bűnök megbocsátása és a mások bűnei által okozott sebek begyógyítása terén Isten szeretetének a legcsodálatosabb megnyilvánulása.

Arra vágyom, hogy reményt kínálhassak azoknak, akik nagyon komoly bűnökre keresnek megbocsátást, illetve vigaszt nyújthassak azoknak, akik mások komoly bűnei okozta gyötrelmes sebekre keresnek gyógyírt.

A gyógyulás és a megbocsátás is megtalálható a maga teljességében Jézus Krisztus engesztelő szeretetében.

Jézus Krisztusba vetett hit

Amennyiben komoly bűnöket követtetek el, és elkezdtétek megbánni azokat, vagy vágytok arra, hogy teljes bűnbánatot tartsatok és érez-

ness, please know this miracle is awaiting you. The Savior continuously calls, “Come unto me.”

Strengthening your faith in our Savior, Jesus Christ, will invigorate the yearning of your soul to know Him, believe in Him, and yield your heart to Him. Enos asked about his own forgiveness, “Lord, how is it done?” The Lord responded, “Because of thy faith in Christ, whom thou hast never before heard nor seen.”

And Moroni added, “If ye shall deny yourselves of all ungodliness, and love God with all your might, mind and strength, then is his grace sufficient for you.”

Turning from sin, turning toward God, and strengthening your faith in Jesus Christ are a beautiful beginning. Humbly submitting your will to God includes acknowledging serious sins to your bishop or branch president, but your full forgiveness comes from the Savior. Forgiveness is a divine gift offered through the grace of Jesus Christ.

Honesty

A desire to truly return to God is accompanied by the determination to be completely honest with your Heavenly Father, with yourself, with those who were harmed, and with your priesthood leader. Your Heavenly Father rejoices in your resolve to come unto Him with a broken heart and contrite spirit. Having a contrite spirit is humbly putting yourself in the hands of God; having a broken heart brings what the Apostle Paul described as “godly sorrow,” a deep longing of the soul to return to Him whatever the cost.

Restoring What Is Broken

Your yearning leads you to want to repair what you have broken. Yet, realizing some things are not in your power to repair, you fervently pray that the Lord, through His grace, will help heal those who have been hurt in consequence of your actions.

The effects of serious sin on others are often painfully difficult to overcome. Are you following the example of the sons of Mosiah, who were “zealously striving to repair all the injuries which

zének a megbocsátás kimondhatatlan örömét, szeretném, ha tudnátok: vár rátok ez a csoda. A Szabadító folyamatosan hív: „Jőjjetek én hozzám”.

A Szabadító Jézus Krisztusba vetett hitetek felpozícióba helyezte azon vágyakozását, hogy megismerjétek Őt, higgyetek Őbenne és átengedjétek Neki a szívetekeket. Én ezt kérdezte, amikor megbocsátást nyert: „Uram, hogyan történik ez?” Az Úr így válaszolt: „Hited miatt Krisztusban, akit még soha ezelőtt nem hallottál, és nem is láttál.”

Moróni pedig hozzátette: „[H]a minden istentelenségtől megtartóztatjátok magatokat, és teljes lelketekkel, elmétekkel és erőtökkel szerettek Istent, akkor elegendő számotokra a kegyelme”.

A bűntől való elfordulás, az Isten felé fordulás, valamint a Jézus Krisztusba vetett hitetek megerősítése egy gyönyörű kezdet. Akaratotok Istennek való alázatos alávetése magában foglalja a komoly bűnök bevallását a püspököknek vagy gyülekezeti elnököknek, azonban teljes megbocsátást a Szabadítótól kaptok. A megbocsátás egy isteni, Jézus Krisztus kegyelme által felajánlott ajándék.

Őszinteség

Az Istenhez való igazi visszatérés iránti vágyhoz társul azon elhatározás is, hogy teljesen őszinték lesztek Mennyei Atyátokkal, magatokkal, azokkal, akiknek kárt okoztatok, valamint a papsági vezetőitekkel. Mennyei Atyátok örvend, amikor úgy döntötök, hogy Őhözát jöttök megtört szívvel és töredelmes lélekkel. Ha töredelmes a lelketek, alázatosan helyezitek magatokat Isten kezébe; a megtört szív pedig elhozza, amit Pál apostol az „Isten szerint való szomorúság[nak]”-nevezett, mely a lélek azon mély vágyódását tükrözi, hogy bármi áron visszatérhessen Őhözát.

Helyreállítani azt, ami eltört

A vágyakozásotok arra indít benneteket, hogy meg akarjátok javítani, amit eltörtetek. Amint ráébredtek, hogy bizonyos dolgok megjavítása nem áll hatalmatokban, buzgón imádkoztok azért, hogy az Úr az Ő kegyelme által segítsen meggyógyítani azokat, akiket a cselekedeteitek következtében bántalom ért.

Egy komoly bűn másokra gyakorolt hatását gyakran fájdalmasan nehéz legyőzni. Követitek-e Móziás fiainak a példáját, akik „buzgón igyekez[tek] mindazt a kárt helyrehozni, amelyet...

they had done”? Speak with those you respect about what you might not be seeing.

As I was preparing this talk, I received an unexpected email from someone in the process of repenting and desiring to return to the Church. His former wife was still suffering from the loss “of [their] eternal marriage, [difficulties with the children], the loss of financial security, ... not [being] quite able to keep up with expenses, [and] the deeply suffocating feelings of being betrayed.”

He shared with me how his priesthood leader “felt impressed to [ask him] to prayerfully consider what [more he could do for his former wife and children].” With permission, I share a part of his email:

“I [first] thought the [money] I gave up in the divorce decree was more than generous, but my branch president encouraged me to fast and pray about it. ...

“Initially, I struggled with the idea of further restitution. Since my sins weren’t financial, I wondered what a ‘generous restitution’ truly meant ... [but] I soon realized it wasn’t just about money.

“My priesthood leaders met with [my former wife] and my children and realized they were still struggling and hadn’t healed. ...

“My new goal was to move forward with faith. ... I simply expressed my desire to help with no strings attached. ... I decided to [send my former wife a specific amount] per paycheck, which was a significant portion of my net pay. Just before making the first payment, the Lord [impressed upon my mind that I needed] to pay [twice that amount].

“I’ve learned that restitution isn’t just about money. It’s about humbly dedicating my life to the Lord. ... The money is to help replace what I took from my family due to my poor choices. It’s about making and keeping promises without expecting anything in return and helping her not worry about bills so she can seek the Spirit.”

Your efforts to restore what you have broken may have nothing to do with money, but as you humbly counsel with the Lord, you may find

okoztak”? Beszéljete azokkal, akiket tisztelték, arról, hogy mi az, amit talán nem vesztek észre.

A beszédemre készülve kaptam egy váratlan ímélt valakitől, aki a bűnbánat útján halad és szeretne visszatérni az egyházba. A volt felesége továbbra is szenved „örökkévaló házasság[uk] elvesztésétől, [a gyermekekkel járó nehézségektől], az anyagi biztonság megszűnésétől, ... attól, hogy nem igazán képes lépést tartani a kiadásokkal, [továbbá] attól az erőteljesen fojtogató érzéstől, hogy elárulták őt”.

Ez a férfi elmesélte, hogy a papsági vezetője „sugalmazást érzett arra, hogy [megkérje őt], imádságosan gondolja át, [mit tehetne még a volt feleségeért és a gyermekeiért]”. Az engedélyével megosztom az íméle egy részét:

„[Először] azt gondoltam, hogy egy több mint nagyvonalú [összege] mondtam le a válási határozatban, a gyülekezeti elnököm azonban arra buzdított, hogy böjtöljek és imádkozzak erről. [...]

Eleinte húzódoztam a további kártérítés gondolatától. Mivel a bűneim nem anyagi természetűek voltak, eltűnődtem, mit is jelent valójában a nagyvonalú kártérítés..., [de] hamarosan ráébredtem, hogy nemcsak a pénzről van szó.

A papsági vezetőim találkoztak [a volt feleségemmel] és a gyermekeimmel, és rájöttek, hogy még mindig küszködnek és még mindig nem gyógyultak meg. [...]

Az új célom az volt, hogy hittel haladjak előre. [...] Egyszerűen kifejeztem azon vágyamat, hogy feltételek nélkül szeretnék segíteni. [...] Elhatároztam, hogy mindegyik fizetésemből [küldök a volt feleségemnek egy meghatározott összeget], ami egy jelentős hányadát képezte a nettó bevételemnek. Közvetlenül az első utalást megelőzően az Úr [azt a gondolatot támasztotta az elmémbe, hogy az összeg kétszeresét] kell kifizetnem.

Megtanultam, hogy a kárpótlás nemcsak a pénzről szól, hanem arról, hogy alázatosan az Úrnak szentelem az életemet. [...] A pénz arra szolgál, hogy pótolja, amit elvettem a családomtól a rossz döntéseim következtében. Arról szól, hogy ígéreteket teszek és tartok meg anélkül, hogy bármit is várnék ezért cserébe, és segítem [a volt feleségemet] abban, hogy ne kelljen a számlák miatt aggódnia, és így tudja a Lelket keresni.”

Az általatos tönkretett dolgok helyreállítására tett erőfeszítéseiteknek talán egyáltalán semmi köze a pénzhez, amint azonban alázatosan

there is more you can do.

Divine Approval by Degrees

As you seek the Lord's forgiveness, be patient as you wait upon His full approval. Consider this scripture:

"They ... humble[d] themselves ... in the depths of humility; and ... did cry mightily to God; yea, even all the day long. ... [But] the Lord was slow to hear their cry because of their iniquities."

"Nevertheless the Lord did hear their cries, and began ... to ease their burdens; ... and ... they began to prosper by degrees."

Be patient as the Lord gives you His blessing and approval by degrees.

In the Lord's time, you will feel His voice telling you, "Let these things trouble you no more." One day, as you continue to turn to the Savior, your Heavenly Father will take "away the guilt from [your heart], through the merits of his Son."

Injured and Suffering

For you who have been so unfairly injured by the serious sins of another, I long to share the Savior's love and compassion, His comfort and peace.

The sadness you have felt, the heartbreak, the loss, the suffocating feeling of betrayal, the upending of your life as you imagined it to be—I give you my absolute assurance, the Savior knows you and loves you. Reach out to Him. He is your comfort and strength; He will send His angels to bear you up. When will your pain be gone, your grief subdued, the unwanted memories forgotten? I do not know. But this I do know: He has the power to bring beauty from the ashes of your suffering.

Our beloved brothers and sisters of Grand Blanc, Michigan, with their undaunted faith in Jesus Christ, with their courage and unselfishness, have received and will, in the weeks and months ahead, abundantly receive of the Savior's incomparable love and grace.

As you continue to place your trust in Him, your clouds of darkness and anguished sobbing in the night will be transformed into cascading

tanácskoztok az Úrral, ráébredhettek, hogy még többet is tehettek.

Fokozatos isteni jóváhagyás

Amint az Úr megbocsátására törekedtek, türelmesen várjatok az Ő teljes jóváhagyására. Gondolkodjatok el az alábbi szentírásról:

„[M]egalázkodtak, még hozzá az alázatosság mélységeiig; és buzgón fohászkodtak Istenhez; igen, még hozzá egész nap... [Azonban] gonoszságaik miatt az Úr nem sietett meghallgatni a fohászukat”.

„[M]indazonáltal az Úr meghallotta fohászaikat, és kezd[ett...] könnyíteni a terheiken; [és] apránként kezdtek boldogulni”.

Legyetek türelmesek, miközben az Úr fokozatosan megadja nektek az áldásait és a jóváhagyását.

Az Úr időzítése szerint érezni fogjátok, amint a Lélek ezt mondja nektek: „[N]e... enged[d], hogy tovább nyugtalanítsanak téged ezek a dolgok”. Egy nap, amint továbbra is a Szabadítóhoz fordultok, Mennyei Atya „Fiának érdemei által elve[szi majd] szív[etek]ből a bűnt”.

Megsebezve és szenvedve

Azokhoz szólva, akiket oly igazságtalanul megsebezett valaki más komoly bűne – szeretném veletek megosztani a Szabadító szeretetét és együttérzését, a vigasztalását és a békességét.

Az ártatlanok megtapasztalt szomorúságban, szívfájdalomban, veszteségben, az árulás fojtogató érzésében, az ártatlanok korábban elképzelt élet megrendülésében is teljes mértékben biztosíthatlak benneteket arról, hogy a Szabadító ismer titeket és szeret titeket. Forduljatok Őhöz. Ő a vigasztot és az erőtök; el fogja küldeni az angyalait, hogy hordozzanak benneteket. Mikor ér véget a fájdalomatok, enyhül a gyászatotok, s merülnek feledésbe a nemkívánatos emlékek? Nem tudom. Ennyit azonban tudok: Neki hatalmában áll szenvedéseitek hamvaiból ékességet előhozni.

Szeretett fivéreink és nővéreink a Michigan állambeli Grand Blancban, a Jézus Krisztusba vetett töretlen hitükkel, a bátorságukkal és önzetlenségükkel részesültek és az elkövetkező hetek és hónapok során bőségesen részesülni fognak a Szabadító páratlan szeretetében és kegyelmében.

Miközben továbbra is Őbelé helyezitek a bizalmatokat, a sötétség felhői, valamint kínzó zokogásokat éjszakánként az öröm és a békesség

ing tears of joy and peace in the morning's light. "Your sorrow shall be turned into joy. ... And your joy no [one] taketh from you." That moment will come. I testify that it will come.

The atoning love of Jesus Christ can be found in the most difficult situations, but we all constantly need the atoning grace of our Savior. President Dallin H. Oaks has taught: "Because of His atoning experience in mortality, our Savior is able to comfort, heal, and strengthen all men and women everywhere, but I believe He does so only for those who seek Him and ask for His help. The Apostle James taught, 'Humble yourselves in the sight of the Lord, and he shall lift you up' (James 4:10). We qualify for that blessing when we believe in Him and pray for His help."

Elder Robert E. Wells

I received permission from my dear friend and emeritus General Authority Seventy, Elder Robert E. Wells, now 97 years old, to share his experience of more than 60 years ago:

While living in Paraguay in 1960 and employed as an international banker, Robert Wells, then 32 years old, and his wife, Meryl, were each a pilot in two different planes, flying home from Uruguay to Paraguay. Encountering thick clouds, Robert and Meryl lost visual and radio contact with each other. Robert quickly landed, where he learned his wife's plane had crashed. Neither his wife nor the two friends flying with her had survived. His children, at home in Asunción, were ages seven, five, and two.

Elder Wells spoke of his grief:

"Words will forever be inadequate in expressing the pain that swelled within me, consuming my emotions and numbing my senses. Profound tears of sorrow simply wouldn't stop flowing. To make matters worse, as my mind was attempting to deal with the devastating realization of my wife's passing, I found myself experiencing tremendous guilt for feeling I was responsible for the crash."

Robert blamed himself for not having had the plane inspected more thoroughly and for not giving his wife better instrument flying instructions. He felt he was guilty of neglect.

Robert said:

"My mind went into a dark daze. ... I simply

könnyzuhatagává változik majd a reggel fényében... [A] ti szomorúságtok öröme fordul. [É] s senki el nem veszi tőletek a ti örömeteket." Ez a perc el fog jönni. Tanúsítom, hogy el fog jönni.

Jézus Krisztus engesztelő szeretete még a legnehezebb helyzetekben is megtalálható, de mindannyiunknak folyamatosan szükségünk van Szabadítónk engesztelő kegyelmére. Dallin H. Oaks elnök ezt tanította: „A halandóságban átélt engesztelése következtében a Szabadítónk képes minden férfit és nőt megvigasztalni, meggyógyítani és megerősíteni, bárhol legyenek is, de úgy hiszem, hogy csak azokkal teszi, akik keresik Őt, és a segítségét kérik. Jakab apostol ezt tanította: »Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és felmagszalt titeket« (Jakab 4:10). Akkor válunk alkalmassá erre az áldásra, amikor hiszünk Őbenne, és a segítségéért imádkozunk."

Robert E. Wells elder

Engedélyt kaptam drága barátomtól, a most 97 éves, nyugalmazott hetvenes Robert E. Wells eldertől, hogy megosszam egy több mint 60 évvel ezelőtti élményét.

Mialatt 1960-ban Paraguayban élt és nemzetközi bankárként dolgozott, az akkor 32 éves Robert Wells és a felesége, Meryl, két külön repülőgépet vezettek hazafelé Uruguayból Paraguayba. Sűrű felhőrétegbe érve Robert és Meryl szem elől tévesztették egymást, és a rádiókapcsolat is megszűnt közöttük. Robert gyorsan leszállt a géppel, ahol arról értesült, hogy a felesége repülője lezuhant. Sem a felesége, sem a vele utazó két barátjuk nem élte túl. A gyermekeik otthon, Asunciónban hét-, öt- és kétévesek voltak.

Wells elder így nyilatkozott a gyászáról:

„Örökre képtelenség lesz szavakkal kifejezni a bennem duzzadó fájdalmat, mely felemészítette az érzelmeimet és megbénította az érzékeimet. Egyszerűen nem szüntem ontani a bánat mélyről fakadó könnyeit. Az is rontott a helyzeten, hogy amint az elmém megkísérelt megküzdeni a feleségem elvesztésének a lesújtó felismerésével, szörnyű büntudatom támadt, mert úgy éreztem, én vagyok a felelős a balesetért."

Robert saját magát okolta, amiért nem vizsgálta meg alaposabban a repülőgépet, és mert nem látta el a feleségét jobb utasításokkal a műszeres repülést illetően. A hanyagság vétkével vádolta magát.

Ezt mondta:

„Az elmém sötét kábaságba borult. [...] Csak

existed—[for the sake of the children,] nothing more.”

“I ... lost my desire to continue on.”

In time, Robert was blessed with a deeply spiritual experience. He recounted:

“One evening, about one year later, while on my knees in prayer, a miracle occurred. While praying and pleading to my Heavenly Father, I felt as though the Savior came to my side and I heard an audible voice speaking these words to my soul and to my ears: ‘Robert, my atoning sacrifice paid for your sins and your mistakes. Your wife forgives you. Your friends forgive you. I will lift your burden. ...’

“From that moment, the burden of guilt [and despair] was amazingly lifted from me. I had been rescued! I immediately understood the encompassing power of the Savior’s Atonement and ... that it applied directly to me. ... I ... experienced light and joy like I had never before known. ... I had been given an unearned gift—the Lord’s gift of grace. ... I didn’t deserve it—I had done nothing to merit it, but He gave it to me nonetheless.”

Brothers and sisters, may we each be “sanctified in Christ by the grace of God, through the shedding of the blood of Christ, ... [becoming] holy, without spot.”

I testify of the love, the mercy, and the grace of our Savior and Redeemer. He lives. We are His; we are children of the covenant. As we believe in Him, follow Him, and trust Him, He will lift us from our sorrows and our sins. Then, beyond this mortal life, in our Father’s house, we will live with Him forever and ever. In the name of Jesus Christ, amen.

léteztem – [a gyermekeim végett], de ennyi.

Megszűnt bennem a vágy arra, hogy folytassam az életemet.”

Idővel Robert megáldatott egy mély lelki élménnyel. Így idézte fel:

„Egy este, nagyjából egy évvel később, amint letérdelve imádkoztam, csoda történt. Miközben Mennyei Atyámhoz imádkoztam és könyörögtem, éreztem, amint a Szabadító odaáll mellém, és hallható hangon e szavakat szólja a lelkembe és fülembe: »Robert! Az engesztelő áldozatom megfizetett a bűneidért és a hibáidért. A feleséged megbocsát neked. A barátaid megbocsátanak neked. Leveszem rólad a terhedet. [...]«

Attól a perctől fogva a bűntudat [és kétségbeesés] terhe bámulatos módon levétetett rólam. Meg lettem menekítve! Azonnal megértettem a Szabadító engesztelésének a mindent felölelő hatalmát, valamint... azt, hogy az közvetlenül rám is vonatkozik. [...] Olyan világosságot és örömet éltem át, amelyben korábban soha nem volt még részem. [...] Olyan ajándékot kaptam, amelyre nem szolgáltam rá – az Úr kegyelmének az ajándékát. [...] Nem érdemeltem ki – semmit nem tettem érte, Ő mégis megadta nekem.”

Fivérek és nővérek! Szenteltessen meg mindegyikünk „Krisztusban, Isten kegyelme által, Krisztus vérének ontásán keresztül, ...hogyan szentekké válj[unk], szeplőtlennek”.

Bizonyágomat teszem Szabadítónk és Megváltónk szeretetéről, irgalmáról és kegyelméről. Ő él. Az Övéi vagyunk; a szövetség gyermekei vagyunk. Amint hiszünk Őbenne, követjük Őt és bízunk Őbenne, Ő fel fog emelni minket a bánatainkból és a bűneinkből. Azután pedig e halandó életen túl az Ő Atyja házában Ővele fogunk élni örökkön örökké. Jézus Krisztus nevében, ámen.